

РЕШЕНИЕ

№ 7933

гр. София, 21.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 15.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10012** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3, във връзка с чл. 75 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на И. Ю. Д., родена на 07. 12. 1972 г., гражданин на Руската федерация, със съдебен адрес: С., [улица], ет. 5, ап. 17, чрез адв. Л., срещу Решение № 14106 / 21. 09. 2022 г. на зам.председателя на Държавната агенция за бежанците при МС.

В жалбата се излагат съображения за нарушения на материалния закон, поради неоснователно приемане, че спрямо нея не е налице реална опасност от преследване. Твърди се, че решението е незаконосъобразно, тъй като е общоизвестно, че в Русия се преследват противниците на режима или тези, които свободно изразяват мнението си. Излага съображения, че не били взети предвид интересите на детето на жалбоподателката, както и че при връщането в Русия ще бъде спряно лечението му. Сочи се също така, че незаконосъобразно е отделено производството по предоставяне на закрила на непълнолетната дъщеря на жалбоподателката. Моли съдът да постанови съдебно решение, с което да отмени Решение № 14106 / 21. 09. 2022 г. на зам.председателя ДАБ при МС.

Ответникът –зам. председателят на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ при МС, чрез процесуалния си представител, счита жалбата за неоснователна.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните

и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх. № РД 09-В-630 / 31. 03. 2022 г. до председателя на ДАБ, жалбоподателката И. Ю. Д., гражданка на Р. федерация, родена на 07. 12. 1972 г. [населено място], пол – женски, по вероизповедание: православна християнка, руския по народност, семейно положение – разведена, лично и в качеството си на законен представител на малолетната си дете М. О. С., гражданка на Руската федерация, родена на 13. 05. 2008 г., е поискала закрила.

С жалбоподателката са проведени интервюта, за които е съставен протокол от 27. 05. 2022 г. и от 23. 06. 2022 г., подписани от чужденеца, преводач и интервюиращия орган.

В проведените интервюта жалбоподателката, е посочила, че е напуснала Русия заедно с дъщеря си, тъй като била несъгласна с политика на П. и открито изразявал недоволството си. Положението още повече се влошило след войната с У. и всеки, който е против официалните власти, можело да се озове в затвора. Сочил, че пълнолетния ѝ син от първия брак е получил украинско гражданство поради украинския си произход, поради което не можела да се примири с разрушаването на тази страна. Изложени са причини, че поради заболяването на дъщеря ѝ от муковисцидоза, същата се нуждаела от ежедневни медицински грижи и скъпи лекарства, които според жалбоподателката ще ѝ бъдат отказани, ако се върне в Русия, поради заявената вече от нея позиция на неодобрение спрямо руското правителство.

В откритото съдебно заседание, жалбоподателката се явява лично, както и с процесуален представител, като поддържа жалбата по изложените в нея съображения. При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Решението е връчено на жалбоподателката на 14. 10. 2022 г., а жалбата е депозирана на 27. 10. 2022 г. в преклузивния срок по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ и е процесуално допустима.

По същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Оспорения административен акт е издаден от компетентен орган – зам. председателя на ДАБ, на когото са делегирани правомощия за това, видно от приложената (стр. 51) Заповед № РД 03-15 / 03. 05. 2022 г., съобразно чл. 52 от ЗУБ.

Съдът намира обаче, че оспорения акт е издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

Видно е, че молбата за предоставяне на международна закрила е подадена на 31. 03. 2022 г., както лично от И. Д., така и като законен представител на малолетната си дъщеря М. С..

Междувременно на 13. 05. 2022 г. М. е навършила 14 години и е станала непълнолетна, като от страна на ДАБ е отделена нейната молба в отделно производство.

Съдът намира, че в случая е налице съществено процесуално нарушение при разделянето на двете производства, тъй като няма законово основание за това, като такова дори не е посочено от ответника. Видно е, че при подаването на молбата дъщерята на жалбоподателката е била малолетна, поради което така подадената молба не следва да се разделя изкуствено, независимо от настъпилата промяна в правното ѝ положение. Освен това, дори и непълнолетните извършват действия със съгласие на родителите си, поради което е следвало производството да си продължи съвместно.

Следва също така да се отбележи, че независимо от разделянето на двете производства, ответника не третира М. С. като непридружен непълнолетен, а се сочи, че същата се представлява от своята майка, но въпреки това е разделил двете производства. В тази връзка следва да се отбележи, че като малолетно до скоро лице, М. С. няма собствена бежанска история, а нейната е неразривно свързана с тази на майка си която изрично декларираше, че част от проблемите за връщането ѝ в Русия са именно свързани с дъщеря ѝ и вероятността да и бъде спряно лечението.

Доколкото двете производства са взаимно свързани, отделянето на производството на непълнолетната вече дъщеря на жалбоподателката, е съществено процесуално нарушение ограничило правото на защита и на двете лица.

Видно от представените от ответника доказателства по отношение на М. С. е издадено Решение № 14105 / 21. 09. 2022 г. на зам. председателя на ДАБ, с което е отхвърлена молбата за международна закрила. Макар, че това решение не е предмет на оспорване по настоящото дело (по справка в деловодната система на АССГ е образувано адм. д. № 10011 / 22 г. по описа на съда), с оглед изложените по-горе мотиви за неразривна връзка между двете производства следва да се отбележи, че в това решение изрично се сочи, че не е получен социален доклад от Дирекция „Социално подпомагане“, съобразно императивните изисквания на чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето. Това съществено процесуално нарушение, което действително следва да се установява по другото дело, евентуално ще доведе до връщане на преписката на административния орган, като по този начин съвсем ще се загуби връзката между двете дела и всъщност еднаквите бежански истории на майка и непълнолетната ѝ дъщеря.

В тази връзка следва да се отбележи, че както жалбоподателката, така и нейната дъщеря попадат в определението за уязвими лица, по смисъла на чл. 20, т. 3 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, което обаче не е отчетено от административния орган.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено и в нарушение на материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

На основание чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Съдът намира, че в конкретния случай административният орган е следвало да извърши преценка и относно наличието на хипотезата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, според

която разпоредба хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер.

Оценката за ситуацията в Русия се съдържа в справка вх. № МД-468 от 28. 07. 2022 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, като в съдебното заседание е представена и нова справка - вх. № МД-826 от 14. 12. 2022 г., която обаче е изцяло неотнормисима към конкретния случай.

Съгласно справка вх. № МД-468 от 28. 07. 2022 г., в т. 2 относно действия на федералните власти срещу блогъри и лица изразяващи опозиционни възгледи и идеи в социалните мрежи, се сочи силна произволна намеса в личния живот, сурово потискане на свободата на изразяване и на медиите, включително използване на антиекстремистки и други закони за потискане на мирното несъгласие...“.

Видно от приложените от жалбоподателката извадки от електронни медии, същата многократно е публикувала в интернет пространството публикации против официалните власти, както и снимки на организирани протести в тази връзка. Действително, някои от снимките не са много ясни, за да се позволи идентифицирането на жалбоподателката, но в случая административния орган е следвало да изследва по-задълбочено бежанската история на Д.. В случая наличните писмени публикации са достатъчни да се обоснове вероятна основателността на твърденията, че при евентуално връщане на жалбоподателката в Русия, същата ще бъде подложена на преследване именно заради изявената си гражданска позиция.

В тази връзка следва да се отбележи, че от страна на И. Д. са представени достатъчно доказателства и за придобитото украинско гражданство, след замяна на руското си гражданство по рождение, от нейния син О. Н., което на фона на продължаващите военни действия между Русия и У. може да се приеме за самостоятелно основание за преследване спрямо жалбоподателката при връщането ѝ в Русия.

Съдът намира за основателни и доводите изложени в жалбата, че предвид заболяването на дъщеря ѝ от муковисцидоза и налагащото се постоянно и скъпо ежедневно лечение, при връщането ѝ в Русия е възможно да бъде отказано такова лечение на детето именно поради изявената гражданска позиция на жалбоподателката.

Видно и от представените в съдебното заседание доказателства, И. Д. и след пристигането си в България продължава да критикува руското правителство и продължаващата война в У., което безспорно ще и навлече проблеми при връщането ѝ в Русия.

Следва също така да се отбележи, че в представените в съдебното заседание документи, са налице доказателства за участието на жалбоподателката като доброволец в политическата кампания на опозиционер, който факт също не е отчетен от административния орган.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение следва да бъде отменено, а делото трябва да се върне като преписка на административния орган за произнасяне, при съобразяване с развитите по-горе правни съображения, във връзка с установените фактически обстоятелства, както и с целта на Закона за убежището и бежанците и основните принципи, залегнали в АПК.

При този изход на спора, ще следва ответника да се осъди да заплати на жалбоподателя направените в настоящото производство разноски, но същите не са поискани, поради което и такива не се присъждат.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5-и състав:

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТМЕНЯ по жалба на И. Ю. Д., родена на 07. 12. 1972 г., гражданин на Руската федерация, Решение № 14106 / 21. 09. 2022 г. на зам.председателя на Държавната агенция за бежанците при МС.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила, съобразно мотивите на решението.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: